

Kohtuasi T-48/02

Brouwerij Haacht NV

versus

Euroopa Ühenduste Komisjon

Konkurents — Kartellid — Trahvid — Suunised trahvide arvutamise meetodi kohta
— Rikkuja tegelik suutlikkus põhjustada olulist kahju teistele turuosalistele —
Kergendavad asjaolud — Koostööteatis

Esimese Astme Kohtu otsus (viies koda), 6. detsember 2005 . . . . . II - 5265

Kohtuotsuse kokkuvõte

1. *Konkurents — Trahvid — Summa — Kohasus — Kohtulik kontroll — Asjaolud, mida ühenduse kohus võib arvesse võtta — Teave, mis ei sisaldu trahviotsuses ning mis ei ole selle otsuse põhjendamiseks vajalik — Kaasamine*
(EÜ artiklid 229, 230 ja 253; nõukogu määrus nr 17, artikkel 17)

2. *Institutsioonide aktid — Põhjendused — Kohustus — Ulatus — Otsus trahvide määramise kohta — Nende seisukohtade väljatoomine, mis võimaldasid komisjonil hinnata rikkumise raskust ja kestust — Piisav väljatoomine*
(EÜ artikkel 253; nõukogu määrus nr 17, artikli 15 lõike 2 punkt 2; komisjoni teatised 96/C 207/04 ja 98/C 9/03)
3. *Konkurents — Kartellid — Turu piiritlemine — Ese — Liikmesriikidevahelisele kaubandusele avaldatava mõju kindlaksmääramine*
(EÜ artikli 81 lõige 1)
4. *Konkurents — Trahvid — Summa — Kindlaksmääramine — Kriteeriumid — Rikkumiste raskus — Kergendavad asjaolud — Ettevõtja passiivne või käsutäitja roll*
(Nõukogu määrus nr 17, artikkel 15; komisjoni teatis 98/C 9/03, punkt 3)
5. *Konkurents — Ühenduse eeskirjad — Rikkumised — Trahvid — Kindlaksmääramine — Kriteeriumid — Trahvide üldise taseme tõstmine — Lubatavus — Tingimused*
(Nõukogu määrus nr 17)
6. *Konkurents — Trahvid — Summa — Kindlaksmääramine — Trahvi määramata jätmise või vähendamine vastutasuna süüdistatava ettevõtja koostöö eest — Komisjonil rikkumise tuvastamist kergemaks muutnud käitumise vajalikkus*
(Nõukogu määrus nr 17, artikli 11 lõiked 1, 4 ja 5 ning artikkel 15; komisjoni teatis 96/C 207/04)
7. *Konkurents — Trahvid — Summa — Kindlaksmääramine — Kriteeriumid — Ettevõtja hoiak haldusmenetluses — Iga kartellis osalenud ettevõtja koostöö ulatuse hindamine — Võrdse kohtlemise põhimõtte järgimine — Koostöö omavahel võrreldamatu ulatus, mis õigustab erinevat kohtlemist*
(Nõukogu määrus nr 17, artikli 15 lõige 2; komisjoni teatis 96/C 207/04)

1. Mis puudutab hagisid, mis on esitatud komisjoni otsuste peale, millega määratakse ettevõtjatele trahve konkurentsieeskirjade rikkumise eest, siis Esimese Astme Kohtu pädevus tuleneb kahest alusest. Esiteks on kohus EÜ artikli 230 alusel pädev kontrollima nende seadus-

likkust. Selle käigus peab ta muu hulgas kontrollima EÜ artiklis 253 ette nähtud põhjendamiskohustuse järgimist, mille rikkumine toob kaasa otsuse ebaseaduslikkuse. Teiseks on Esimese Astme Kohus pädev talle EÜ artikliga 229 ja määruse nr 17 artikliga 17 antud täieliku

pädevuse raames hindama trahvisummade kohasust. Viimati nimetatud hindamine võib õigustada sellise täiendava teabe esitamist ja arvesse võtmist, mille mainimist vaidlustatud otsuses ei ole sellisena EÜ artikliga 253 sätestatud põhjendamiskohustuse alusel nõutud.

norme, millega komisjon peab rikkumise raskusastme ja kestuse mõõtmisel arvestama.

(vt punkt 44)

Sellisel juhul on põhjendamiskohustuse kui olulise vorminõude tingimused täidetud, kui komisjon märgib oma otsuses hindamise alused, millega ta suuniseid ja vastaval juhul koostööteatist kohaldades arvestas ning mis võimaldasid tal trahvisumma väljaarvutamiseks mõõta rikkumise raskusastet ja kestust.

(vt punkt 46)

2. Mis puudutab põhjendamiskohustuse ulatust konkurentsieskirjade rikkumise eest määratud trahvide arvutamisel, siis tuleb esiteks meenutada, et see tuleb kindlaks määrata, arvestades määruse nr 17 artikli 15 lõike 2 teist lõiku, mille kohaselt „[t]rahvisummat määrates võetakse arvesse nii rikkumise raskusastet kui ka kestust”. Niisiis, põhjendamiskohustust puudutava olulise vorminõude tingimused on täidetud, kui komisjon märgib oma otsuses hindamise alused, mis võimaldasid tal mõõta rikkumise raskusastet ja kestust. Teiseks sisaldavad suunised määruse nr 17 artikli 15 lõike 2 ja ESTÜ asutamislepingu artikli 65 lõike 5 kohaselt määratavate trahvide arvutamise meetodi kohta ja koostööteatis kartellikokkulepeid käsitlevates juhtumites hindamise alustele viitavaid
3. EÜ artikli 81 lõike 1 rakendamise raames tuleb selleks, et teha kindlaks, kas kokkulepe võib kahjustada liikmesriikidevahelist kaubandust ning kas selle eesmärgiks on takistada, piirata või moonutada konkurentsi toimimist ühiskondlikult lasub EÜ artikli 81 lõike 1 alusel tehtud otsuse puhul komisjonil kohustus piiritleda asjaomane turg vaid siis, kui piiritlemata jätmise korral ei ole võimalik otsustada, kas kokkulepe, ettevõtjate ühenduse otsus või asjaomane kooskõ-

lastatud tegevus võib kahjustada liikmesriikidevahelist kaubandust ning kas selle eesmärgiks on takistada, piirata või moonutada konkurentsi toimimist ühis-
turul.

nemist rikkumise esemeks olevale turule, sõltumata tema osalemise kestusest, või ka selle kohta rikkumises osalenud kolmandate ettevõtjate esindajate poolt tehtud sõnasegete avalduste olemasolu.

(vt punkt 58)

Ühe ettevõtja käitumise iseloomulikud tunnused ei saa kindlaks määrata raskendava või kergendava asjaolu kohaldatavust teise ettevõtja suhtes. Selliste asjaolude arvessevõtmine on tegelikult seotud ettevõtja individuaalse käitumisega ja peab seega tingimata põhinema tema enda käitumise tunnusjoontel.

4. Suuniste määruse nr 17 artikli 15 lõike 2 ja ESTÜ asutamislepingu artikli 65 lõike 5 kohaselt määratavate trahvide arvutamise meetodi kohta punktis 3 on märgitud, et määratud trahvi põhisummat vähendatakse ettevõtja suhtes, kui ilmnevad kergendavad asjaolud, näiteks „puhtalt passiivne või käsutäitja roll rikkumises”.

(vt punktid 74, 75, 79)

Samuti tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt peab asjomanane ettevõtja selleks, et tema suhtes kohaldataks kergendavat asjaolu, mis tuleneb „puhtalt passiivsest või käsutäitja rollist”, olema hoidnud „madalat profiili”, mida iseloomustab aktiivse osalemise puudumine konkurentsivastase kokkuleppe või kokkulepete väljatöötamise juures. Tegurite hulgas, mis tõendavad ettevõtja passiivset rolli kartellis, võib arvesse võtta eelkõige tema märgatavalt juhuslikumat koosolekutest osavõtmist võrreldes kartellikokkuleppe tavaliste pooltega, tema hilisemat sise-

5. Komisjonil on määruse nr 17 raames kaalutusõigus trahvisummade kindlaksmääramisel, et suunata ettevõtjate käitumist konkurentsieeskirjade järgimisele.

Asjaolu, et komisjon on minevikus kohaldanud teatava suurusega trahve teatavat tüüpi rikkumistele, ei saa võtta võimalust seda taset tõsta määruses nr 17 märgitud piirides, kui see on vajalik ühenduse konkurentsipoliitika

elluviimise tagamiseks. Ühenduse konkurentsieeskirjade tõhus kohaldamine eeldab vastupidi, et komisjon saaks igal ajal kohandada trahvide taset vastavalt selle poliitika vajadustele.

(vt punkt 81)

6. Trahvisumma vähendamine haldusmenetluse raames tehtud koostöö tõttu on õigustatud vaid siis, kui asjaomase ettevõtja tegevus võimaldab komisjonil kergemini rikkumise tuvastada ja vajadusel selle lõpetada.

Kui määruse nr 17 artikli 11 alusel esitatud infonõudes esitab komisjon lisaks puhtalt fakte käsitlevatele küsimustele ja olemasolevate dokumentide nõudele palve kirjeldada selliste mitmete koosolekute sisu ja kulgu, millel ettevõtja osales, ning nende koosolekute tulemusi või järeldusi, samas kui on selge, et komisjon kahtlustab, et nimetatud koosolekute eesmärk oli konkurentsi piiramine, kaldub selline palve sundima küsitlevat ettevõtjat üles tunnistama oma osalemist ühenduse konkurentsieeskirjade rikkumisel, mistõttu nimetatud ettevõtja ei ole kohustatud sellistele küsimustele vastama. Sellisel juhul tuleb asjaolu, et ettevõtja esitab siiski antud teema kohta informatsiooni, pidada ettevõtjapoolseks omaalgatuslikuks koostööks, mis võib õigustada trahvi vähendamist koostööteatise kohaselt.

(vt punktid 104, 106, 107)

Selles suhtes ei anna uurimise käigus ettevõtja tehtud koostöö õigust mingisugusele trahvisumma vähendamisele, kui see koostöö ei olnud midagi enam kui määruse nr 17 artikli 11 lõigetest 4 ja 5 tulenevate kohustuste täitmine. Seevastu juhul, kui ettevõtja esitab määruse nr 17 artikli 11 alusel esitatud infonõude vastuseks informatsiooni, mida on enam kui see, mille esitamist komisjon nimetatud artikli kohaselt võis nõuda, võib kõnealuse ettevõtja trahvi vähendada.

7. Kui komisjon hindab koostööd, mida ettevõtjad on teinud keelatud kokkuleppe suhtes algatatud haldusmenetluse käigus, ei tohi ta eirata võrdse kohtlemise põhimõtet, mis on ühenduse õiguse üldpõhimõte ja mida väljakujunenud kohtupraktika kohaselt rikutakse juhul,

kui sarnaseid olukordi käsitletakse erinevalt või kui erinevaid olukordi käsitletakse ühetaoliselt, välja arvatud juhul, kui see on objektiivselt põhjendatud.

seisnes erineva informatsiooni edastamises või teabe edastamises haldusmenetluse erinevates etappides või mitte-analoogsetes tingimustes.

Selles suhtes peab asjaomaste ettevõtjate erinev kohtlemine sõltuma erinevast koostöö mahust, eelkõige juhul, kui see

(vt punktid 108, 109)